

دلار مبادله‌ای رشد کرد

در معاملات دیپروز مرکز مبادله ارز و طلای ایران، هر دلار آمریکا ۴۵ هزار و ۱۸۲ تومان و حواله دلار نیز ۴۲ هزار و ۱۸۷ تومان معامله شد. قیمت هر یورو در مرکز مبادله ایران نیز با افزایش به ۴۹ هزار و ۱۵ تومان و نرخ حواله یورو به ۴۵ هزار و ۷۶۶ تومان رسید. از سوی دیگر، درهم امارات نیز با افزایش ۱۲ هزار و ۳۰۳ تومان ارزش‌گذاری شد و نرخ حواله درهم ۱۱ هزار و ۶۸۷ تومان بود.

چرا باید روند ساخت ۲٫۶ میلیون واحد مسکونی که باعث کاهش تورم مسکن شد در دولت چهاردهم تداوم داشته باشد

نهیضت ادامه‌یابد

گروه اقتصادی: فرآیند ساخت و تسهیل ساخت مسکن یکی از طرح‌های نسبتاً موفق دولت سیزدهم بوده انتظار می‌رود علاوه بر تداوم این مسیر در دولت چهاردهم نهضت ملی مسکن با سرعت بیشتری دنبال شود و به سرانجام برسد. دولت سیزدهم در حالی شروع به کار کرد که کشور در زمینه مسکن با عقب‌ماندگی ۱۰ میلیون واحدی مواجه بود. آیت‌الله شهید رئیسی برای جبران این خسران شعار ساخت ۴ میلیون واحد مسکونی ظرف ۴ سال را در ایام انتخابات ریاست‌جمهوری مطرح کرد. هم‌زمان مجلس شورای اسلامی نیز با تصویب قانون جهش تولید مسکن در مردادماه سال ۱۴۰۰ این مهم را به عنوان یک وظیفه بر دوش دولت گذاشت. در زمینه ساخت و تولید مسکن از همان ابتدای روی کار آمدن دولت سیزدهم اقدامات و گام‌های بلندی برداشته شد، به طوری که اخیراً مهرداد بندرپاش، وزیر راه و شهرسازی اعلام کرده تاکنون بیش از ۲ میلیون و ۵۶۰ هزار واحد مسکونی در حال ساخت و بهره‌برداری است. یکی دیگر از مأموریت‌های این دولت که برای

خود تعریف کرد جبران عقب‌ماندگی‌ها و پروژه‌های نیمه‌تمام دولت‌های گذشته در بخش مسکن بود که بخش قابل توجهی از آنها اتمام و به مردم تحویل شده است. برای مثال از ۲۴۰ هزار واحد مسکن مهر باقی‌مانده قریب به ۱۳۰ هزار واحد در این دولت تحویل متقاضیان شد. با شروع به کار دولت شهید رئیسی تحولی بزرگ در حوزه ساخت مسکن اتفاق افتاد، چراکه این دولت توانست در رشد منفی تولید مسکن را مثبت کند و این نشان‌دهنده اقدامات تأثیرگذار و مورد تحسین دولت سیزدهم است، بنا بر گزارش مرکز آمار، بخش مسکن از رشد منفی ۱۵ درصد در سال ۱۳۹۹ به مثبت ۳۸ درصد در سال گذشته رسید. دولت توانست در یک زمان فشرده بحث تأمین زمین نهضت ملی مسکن را پیش ببرد. تاکنون از طریق اراضی مازاد سایر دستگاه‌ها، اراضی ملی واقع در حریم و سایر ظرفیت‌ها بیش از ۱۰۰ هزار هکتار زمین برای طرح نهضت ملی مسکن در محدوده شهرهای فعلی تأمین شده است. تمام اقدام‌های انجام‌شده در این ۳ سال در حالی رقم خورده

است که موتور ساخت‌وساز مسکن پیش از شروع به کار دولت سیزدهم به طور کلی خاموش بود و افتخار عباس آخوندی، وزیر وقت دولت روحانی افتتاح نکردن حتی یک واحد مسکن مهر بود، بنابراین با توجه به اقدامات تأثیرگذار دولت و گام‌های رو به جلوی برداشته‌شده برای رفع چالش مسکن، انتظار می‌رود رئیس‌جمهور آینده کشور این مسیر را ادامه دهد. طبق آخرین گزارش مرکز آمار ایران سهم مسکن از سبد هزینه خانوارهای ایرانی به ۳۶ درصد و سهم تهرانی‌ها به حدود ۵۰ درصد رسیده است. مسلماً کاهش یا رفع مشکل مسکن می‌تواند باعث افزایش سطح رفاه عمومی و افزایش رضایت مردم شود. در پی این اقدامات تورم نقطه به نقطه مسکن شرق تهران به ۱۲٫۵ درصد رسید.

به گزارش «وطن امروز»، دغدغه اول و آخر شهید رئیسی بحث ساخت مسکن و خاتمه‌کردن مردم از این مسیر بود و سر این موضوع، همه توان و حیثیت خود را وسط گذاشته بود و حتی تا آخرین روز به مساله ساخت ۴ میلیون مسکن در دولت خود اشاره کرد و یک قدم هم عقب ننشست. نیاز است دغدغه شهید رئیسی در حوزه مسکن در دولت بعدی نیز پیگیری شود و این مساله جزو اولویت‌های رئیس‌جمهور آینده نیز باشد.

نظرات حامد یزدی‌بان، نماینده مردم اصفهان در مجلس دوازدهم و رحمان سعادت، استاد اقتصاد دانشگاه سمنان را درباره دغدغه‌مندی شهید رئیسی در زمینه ساخت مسکن جویا شدیم که در ادامه می‌خوانید.

کارشناس اقتصاد:

مسکن اولویت دولت چهاردهم هم باشد

رحمان سعادت، استاد اقتصاد دانشگاه درباره اهتمام دولت سیزدهم در زمینه ساخت مسکن به «وطن امروز» گفت: یکی از مهم‌ترین اولویت‌های دولت شهید رئیسی به موضوع ساخت مسکن بود. رئیس‌جمهور شهید نسبت به موضوع جوانی جمعیت توجه زیادی داشت و همین موضوع باعث می‌شد که مساله مسکن نیز برای‌شان دغدغه اصلی باشد. وی ادامه داد: مسکن از جهات مختلف دارای اهمیت است. برخورداری از مسکن مناسب می‌تواند کمک بزرگی به جوانان بکند تا تشکیل خانواده دهند.

استاد اقتصاددانشگاه سمنان خاطرنشان کرد:رئیس‌جمهور شهید در ابتدای روی کار آمدنش قول داد سالانه یک میلیون مسکن بسازد. مشکلی که در دولت سیزدهم پیش آمد این بود که وزیر راه و شهرسازی وقت بر اثر بیماری درگذشت و انتخاب وزیر جدید کمی زمان برد و همین امر در امر ساخت مسکن خلل ایجاد کرد.

سعادت در ادامه گفت: موضوع مسکن جزو دغدغه‌های اساسی رئیس‌جمهور شهید بود. ایشان در کنار مسائلی اقتصادی مهم مانند اشتغال جوانان و رانندازی مجدد کارخانجات به مساله مسکن نیز توجه اساسی داشتند. وی ادامه داد: با توجه به دغدغه جدی رئیس‌جمهور شهید در زمینه مسکن، در ادامه آقای مهرداد بندرپاش به عنوان وزیر راه و شهرسازی جدید مطرح شدند و کارهای مربوط به ساخت مسکن را پیگیری کردند. استاد اقتصاد دانشگاه سمنان خاطرنشان کرد: یکی از مهم‌ترین سیاست‌ها که در حوزه مسکن دنبال می‌شد، ارائه مسکن به خانواده‌هایی بود که بالای ۳ فرزند دارند. با این کار، از یک طرف جوانی جمعیت را تشویق می‌کردیم و از طرف دیگر، ساخت مسکن پیگیری می‌شد. سعادت گفت:ساخت مسکن یک پروسه زمانبر است و طی ۲ سال و چند ماه گذشته که از دولت شهید رئیسی می‌گذرد، این موضوع در حال پیگیری بود، بویژه وقتی قرار است ساخت مسکن در حجم انبوه انجام‌شود، نیاز به زیرساخت‌های شهری

کرد و یک قدم هم عقب نشست. بنابراین نیاز است دغدغه شهید رئیسی در حوزه مسکن در دولت بعد نیز پیگیری شود و این مساله جزو اولویت‌های رئیس‌جمهور آینده باشد. مسکن یکی از نیازهای اساسی خانوارها به شمار می‌رود. این بخش میزان زیادی از درآمد خانوارها را به خود اختصاص می‌دهد، بویژه در کلانشهرها بالغ بر ۷۰ درصد درآمد افراد صرف مسکن می‌شود. کارشناسان بر این عقیده‌اند که تنها راهکار برای حل مشکل مسکن در کشور، ساخت انبوه مسکن است. به نحوی که عرضه و تقاضا برابر شود و قیمت‌ها از تعادل برخوردار شوند. شهید رئیسی در راستای حل این مشکل تلاش‌های بسیاری انجام داد و قرار بود تا قبل از پایان دوره اول ریاست‌جمهوری‌اش، ساخت ۴ میلیون مسکن را تحقق بخشد. از آنجا که در حال حاضر مسکن بخش زیادی از درآمد خانوارها را می‌بلعد و بویژه در شهرهای بزرگ برای مردم مشکل‌ساز شده است، شهید رئیسی اهتمام ویژه‌ای بر تحقق شعار انتخاباتی‌اش در زمینه ساخت مسکن داشت.

یکی از مهم‌ترین راهکارها برای به تعادل رساندن بازار مسکن در کشور این است که به تولید انبوه ساخت مسکن مبادرت کنیم. در همین راستا، دولت شهید رئیسی طرح نهضت ملی مسکن را به اجرا گذاشت. امور مهمی همچون مسکن و اشتغال در صدر اولویت‌های شهید رئیسی بود. تولید انبوه مسکن جزو شعارهای انتخاباتی رئیس‌جمهور شهید محسوب می‌شد و وی تلاش زیادی در راستای تحقق این شعار انتخاباتی داشت.

برخی مسائل همچون فوت وزیر راه و شهرسازی وقت، عدم همکاری بانک‌ها برای تأمین مالی پروژه‌های ساخت مسکن ملی، عدم در دسترس بودن زمین به اندازه کافی و معطل ماندن طرح گسترش محدوده شهرها از جمله مشکلاتی بود که شهید رئیسی با آنها روبه‌رو بود. به گواه مسؤولان، شهید رئیسی به صورت شفاهی و مکتوب با جدیت پیگیری موضوع ساخت مسکن مردم بود. در این راستا، جلسات متعددی به منظور تأمین زمین مورد نیاز و تأمین مالی پروژه‌ها بر گزار می‌شد. برگزاری هفتگی و پیگیری مصرانه تحقق وعده ساخت ۴ میلیون مسکن در دولت شهید رئیسی بر این موضوع گواهی می‌دهد که خواسته شهید رئیسی از خواسته مردم جدا نبود. هر آنچه دغدغه مردم بود، جزو اولویت‌ها و دغدغه‌های رئیس‌جمهور شهید بود. ساخت مسکن در صدر اولویت‌های دولت شهید رئیسی قرار داشت.

دغدغه اول و آخر شهید رئیسی بحث ساخت مسکن و خاتمه‌کردن مردم از این مسیر بود و سر این موضوع، همه توان و حیثیت خود را وسط گذاشته بود و حتی تا آخرین روز به مساله ساخت ۴ میلیون مسکن در دولت خود اشاره کرد و یک قدم هم عقب ننشست. نیاز است دغدغه شهید رئیسی در حوزه مسکن در دولت بعدی نیز پیگیری شود و این مساله جزو اولویت‌های رئیس‌جمهور آینده نیز باشد.

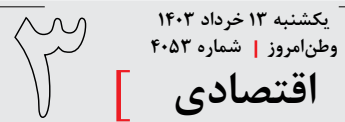
نظرات حامد یزدی‌بان، نماینده مردم اصفهان در مجلس دوازدهم و رحمان سعادت، استاد اقتصاد دانشگاه سمنان را درباره دغدغه‌مندی شهید رئیسی در زمینه ساخت مسکن جویا شدیم که در ادامه می‌خوانید.

رحمان سعادت، استاد اقتصاد دانشگاه سمنان ادامه داد: دولت شهید رئیسی اهتمام جدی به موضوع ساخت مسکن در کشور داشت. ایشان ساخت مسکن برای اقشار مختلف از جمله کارمندان را نیز در دستور کار قرار داشت، به نظر می‌رسد بعد از اشتغال، مسکن جزو اولویت‌های مهم شهید رئیسی بود.

وی خاطرنشان کرد: اگر حادثه شهادت رئیس‌جمهور رخ نمی‌داد، سال بعد انتخابات ریاست‌جمهوری را داشتیم. شهید رئیسی در تلاش بود تا قبل از پایان دوره اول ریاست‌جمهوری‌شان موضوع ساخت مسکن را که قول داده بود، به سرانجام برساند.

سعادت گفت: خبرهای خوبی در حوزه ساخت‌وساز در حوزه مسکن می‌شنویم و برخی واحدها آماده تحویل است. همکاران شهید رئیسی در دولت در حال کار و پیش‌بردن سیاست‌های حوزه مسکن هستند. امیدواریم دولت بعدی نیز اهتمام جدی در ارتباط با ساخت مسکن داشته باشد. وی ادامه داد: در زمینه گسترش حریم شهرها باید بررسی‌های کارشناسانه انجام شود. برخی شهرها امکان برداشتن محدوده برای‌شان وجود دارد و می‌توانیم به توسعه شهرها بپردازیم. این راهکار می‌تواند مورد استفاده قرار بگیرد.

سعادت درباره لزوم همکاری بانک‌ها با طرح‌هایی مانند ساخت مسکن در کشور توضیح داد: متأسفانه طی یک دهه گذشته بانک‌ها به سرمایه‌اندوزی برای خود پرداختند و مشکلاتی برای کشور به وجود آوردند. شهید رئیسی تلاش داشت عملکرد بانک‌ها را در یک چارچوب قانونی قرار دهد، رئیس کل بانک مرکزی نیز در این زمینه همکاری داشت. کارشناس اقتصاد در پایان تأکید کرد: لازم است نظارتی بر بانک‌های عامل داشته باشیم تا همکاری لازم را در زمینه اعطای تسهیلات ساخت مسکن داشته باشند تا زمینه برای ساخت انبوه مسکن در کشور فراهم شود.

یکشنبه ۱۳ خرداد ۱۴۰۳
وطن امروز | شماره ۴۰۵۲

اقتصادی

اخبار

خط اعتباری یک میلیارد یورویی

ایران و روسیه؛ تجارت توسعه می‌یابد

مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات با اشاره به خط اعتباری یک میلیارد یورویی ایران و روسیه گفت: استفاده از خدمات صندوق در بازار روسیه از ۱۵۰ هزار یورو به بالای ۳۰ میلیون یورو رسیده است. سیدامیر برهانی درباره آخرین وضعیت خط اعتباری ایران و روسیه اظهار کرد: سال ۱۴۰۱ یک خط اعتباری یک میلیارد یورویی بین صندوق‌های ضمانت صادرات ایران و روسیه برقرار شد که سال ۱۴۰۲ این خط فعال شد. در یک ماه گذشته ۱۳ میلیون دلار از این خط استفاده شده است. وی افزود: در یک دهه گذشته استفاده از خدمات صندوق در بازار روسیه ۱۵۰ هزار یورو بود. اما طی یک سال گذشته بیش از ۳۰ میلیون یورو از خدمات صندوق استفاده شده است. البته صادرات به روسیه با ظرفیت‌ها فاصله دارد و هر چند بازارهای متنوعی بویژه در حوزه غذایی، فرش و... پیدا شده اما حجم صادرات کم است. برهانی اضافه کرد: در واقع بازار پیدا شده و توانسته‌ایم تا حدودی جای خالی شرکت‌های اروپایی و آمریکایی را پر کنیم اما حجم و وزن کالاهای صادراتی پایین است. مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات ایران تأکید کرد: امسال حتماً تجارت با روسیه توسعه می‌یابد و امیدواریم به سطحی برسیم که تا سال آینده این خط اعتباری یک میلیارد یورویی استفاده شود. ■■■

وام ۴۰۰ میلیونی

مسکن محرومان ابلاغ شد

تسهیلات مسکن محرومان با سقف فردی ۴۰۰ میلیون تومان به بانک‌های عامل ابلاغ شد. مشمولان این تسهیلات دهک‌های اول تا سوم درآمدی هستند طبق تبصره ماده ۱۳ قانون بودجه ۱۴۰۳، بنا شده ۲۰۰ هزار میلیارد تومان به تسهیلات ویژه مسکن محرومان، وام ازدواج و تسهیلات فرزندآوری اختصاص یابد. بانک مرکزی سهم مسکن محرومان را از این ۲۰۰ هزار میلیارد تومان مشخص و به بانک‌های عامل ابلاغ کرده است. وزیر راه و شهرسازی معتقد است ابلاغ ضوابط تسهیلات مسکن محرومان و آغاز پرداخت این تسهیلات می‌تواند به سرعت ساخت‌وساز واحدهای مسکونی کمک کند. وزیر راه و شهرسازی قبلاً گفته بود اگر به هر واحد مسکونی ۴۰۰ میلیون تومان به شکل قرض‌الحسنه تزییق شود، ساخت مسکن شتاب خیلی خوبی پیدا می‌کند. این موضوع را بویژه در نقاط شهری می‌توان مشاهده کرد. بانک مرکزی با ابلاغ بخشنامه‌ای در اردیبهشت، ضمن مشخص کردن سهم بانک‌های عامل از تسهیلات مسکن محرومان تأکید کرده است: بانک‌ها باید عملکرد اجرایی خود را در این بخش هر ۳ ماه یک بار به بانک مرکزی گزارش دهند. در بخشنامه ابلاغی آمده است: پیرو نامه شماره ۰۳/۱۷۲۷ مورخ ۱۴۰۲/۱/۱۶ پیرامون ابلاغ تسهیلات مسکن محرومان موضوع جزء ۴ بند «ث» تبصره ۱۳ قانون بودجه سال جاری، به پیوست جدول سهمیه آن بانک برای پرداخت تسهیلات بند قانونی مذکور با سقف فردی مبلغ ۴ میلیارد ریال و تاییدیه سامانه رفاه ایرانیان (مبنی بر قرار داشتن این افراد در ۳ دهک اول درآمدی) جهت استحضار ارسال می‌شود. لازم به ذکر است با توجه به بند «ث» تبصره یاد شده پیرامون سازوکار نظارت بند مذکور، آن بانک موظف است نسبت به اعلام عملکرد بند مذکور به صورت فصلی هر ۳ ماه یکبار جهت ارسال به مراجع مربوطه اقدام کند. بانک مرکزی همچنین تأکید کرده حداکثر ظرف مدت یک هفته از تاریخ وصول این نامه، موضوع به واحدهای اجرایی ذی‌ربط در سراسر کشور ابلاغ و یک نسخه از ابلاغیه نیز به بانک مرکزی ارسال شود. بانک‌های کشاورزی، تجارت، رفاه کارگران، مسکن، ملت، صادرات، سپه، ملی و پارسیان مکلف به توزیع تسهیلات قرض‌الحسنه مسکن محرومان شدند.

افزایش ۲۹ درصدی تخلیه کالاهای

اساسی در ۲ ماه نخست امسال

سازمان بنادر و دریانوردی از تخلیه بیش از ۴ میلیون کالای اساسی در بنادر کشور خبر داد و اعلام کرد: این میزان تخلیه نسبت به ۲ ماه پارسال ۲۹ درصد رشد دارد. مطابق آمار سازمان بنادر و دریانوردی طی ماه‌های فروردین و اردیبهشت امسال ۴ میلیون و ۵۷ هزار و ۴۷۳ تن کالای اساسی شامل جو، ذرت، سویا، برنج، شکر و روغن در بنادر تخلیه شده‌است. از این رقم، تخلیه جو ۱۴۰ درصد و ذرت ۲۸ درصد، سویا ۱۶۱ درصد، شکر ۱۰۰ درصد و روغن ۱۳۲ درصد رشد داشته است. میزان تخلیه گندم طی ۲ ماه نخست سال جاری معادل ۲۶ هزار و ۳۳۵ تن و میزان تخلیه جو نیز معادل ۱۴۷ هزار و ۷۵۸ تن بوده که حاکی از رشد ۱۴۰ درصدی جو نسبت به مدت مشابه سال گذشته است. میزان تخلیه ذرت نیز طی مدت مذکور معادل ۲ میلیون و ۲۳۹ هزار و ۷۶۶ تن بوده که حاکی از رشد ۲۸ درصدی است. علاوه بر این میزان تخلیه سویای ۶۰ روز نخست سال جاری معادل یک میلیون و ۶۴ هزار و ۷۱۰ تن بوده که رشد ۱۶۱ درصدی را نشان می‌دهد و میزان تخلیه برنج نیز طی مدت مذکور، معادل ۱۰ هزار و ۴۳ تن بوده است. این در حالی است که میزان تخلیه شکر طی ۲ ماه نخست سال جاری معادل ۱۳۲ هزار و ۳۶۶ تن بوده که حاکی از رشد ۱۰۰ درصدی تخلیه این کالانسیب به مدت مشابه سال گذشته است و میزان تخلیه روغن طی فروردین و اردیبهشت سال ۱۴۰۳ معادل ۲۳۰ هزار و ۱۳۷ تن بود که درباره این کالان نیز شاهد رشد ۱۳۲ درصدی هستیم. تعداد کامیون و واگن اختصاص یافته جهت خروج کالاهای اساسی طی ۲ ماهه نخست سال جاری شامل ۱۶۶ هزار و ۷۰۰ دستگاه کامیون و ۵ هزار و ۵۵۰ واگن بوده که از این تعداد ۱۸ هزار و ۳۳۷ دستگاه به صورت حمل یکسره بوده است.

ارز

بانک مرکزی برای استفاده مراکز پژوهشی و استاد مجامع بین‌المللی، نرخ میانگین موزون ارز را محاسبه و با انتشار آن اعلام کرد: این نرخ اعلامی، صرفاً یک نرخ محاسباتی و نمایه‌ای است و نرخ معاملاتی محسوب نمی‌شود. طبق اعلام بانک مرکزی، با عنایت به حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی (به ازای هر دلار) در سال ۱۴۰۱ متعاقب اجرای سیاست مردمی‌سازی پلارانه‌ها و با توجه به تغییرات ایجادشده در نرخ تسعیر ارزی‌ها و بدهی‌های ارزی بانک مرکزی (حسب مصوبات مجمع عمومی بانک مرکزی) و به این ترتیب عدم موضوعیت نرخ ۴۲۰۰ در معاملات ارزی کشور، بانک مرکزی با بررسی رویکرد متعارف در سطح بین‌الملل و

با تأکید بر نرخ‌های مستخرج از معاملات رسمی در بازار، تصمیم گرفت نرخ میانگین موزون ارز را به عنوان نمایه و سنجه‌ای از نرخ رایج معاملات بازار ارز محاسبه و منتشر کند. در تشریح و تبیین این نرخ لازم به توضیح است نرخ میانگین موزون ارز بر مبنای وزن مستخرج از حجم معاملات ارزی انجام‌شده در یک ماه گذشته با نرخ‌های اعلامی در سامانه معاملات الکترونیک

اعلام نرخ میانگین موزون ارز

نرخ ۴۲۰۰ تومانی منسوخ شد

ارز (ETS) در حوزه حواله (تالار حواله مرکز مبادله ارز و طلای ایران)، اسکانس (تالار خدماتی مرکز مبادله ارز و طلای ایران) و حواله کالاهای اساسی و ضروری (بر مبنای هر دلار معادل ۲۸۵۰۰۰ ریال) محاسبه می‌شود و کارکرد عملیاتی ندارد، بنابراین نرخ اعلامی صرفاً یک نرخ محاسباتی و نمایه‌ای است و نرخ معاملاتی محسوب نمی‌شود. به عبارتی این نرخ صرفاً حائز

کارکرد پژوهشی و مطالعاتی برای اشخاص و مجامع داخلی و بین‌المللی است. نکته حائز اهمیت این است که نرخ میانگین موزون سنجه مناسبی از نرخ تأمین ارز در حوزه تجارت کالایی و خدماتی ارائه می‌کند و با توجه به اینکه وزن بازارها بر اساس سابقه ۳۰ روز کاری گذشته لحاظ می‌شود، بررسی روند این نرخ به نحو مطلوبی می‌تواند تغییرات قیمتی در بخش‌های مختلف بازار ارز را منعکس کند. سوابق این نرخ برای سال‌های گذشته به صورت سری زمانی در دست تهیه است که متعاقباً پس از نهایی شدن آن به صورت عمومی در سامانه‌های بانک مرکزی انتشار می‌یابد تا مورد استفاده تمام افراد از جمله پژوهشگران و محققان داخلی و خارجی قرار گیرد.